

KARTA MODUŁU 2024/2025

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE							
COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ							
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo						
Poziom studiów:	I stopień						
Profil studiów:	praktyczny						
Forma studiów:	stacjonarne						
Nazwa modułu:	Fizjologia						
Rodzaj modułu:	Nauki podstawowe						
Język wykładowy:	Język polski*						
Rok studiów:	1	Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:					
Semestr:	1	Wykład	Laboratorium	Ćwiczenia	Seminarium	Zajęcia praktyczne	Praktyki zawodowe
Liczba punktów ECTS ogółem:	2	20	-	15	-	-	-
Forma zaliczenia:	Zaliczenie z oceną						
Wymagania wstępne:	Znajomość biologii, chemii i fizyki na poziomie szkoły średniej						
II. CELE KSZTAŁCENIA							
Cele kształcenia:							
Cel 1: Wyposażenie studentów w wiedzę o funkcjonowaniu poszczególnych układów człowieka. Cel 2: Zapoznanie z metodami wykonywania podstawowych badań parametrów fizjologicznych.							
III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW							
Efekt	Student, który zaliczył moduł w zakresie:						Odniesienie do efektów kierunkowych
wiedzy:							
1	Student zna i rozumie neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;						A.W2
2	Student zna i rozumie udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy;						A.W3
3	Student zna i rozumie fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;						A.W4
4	Student zna i rozumie podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;						A.W5
umiejętności:							
1	Student potrafi posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;						A.U1
kompetencji społecznych:							

1	Student jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K1
IV. TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)		
Wykład		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Wykład 1	Wprowadzenie do zagadnień fizjologii neuronu i mięśni szkieletowych	4
Wykład 2	Funkcje centralnego systemu nerwowego	4
Wykład 3	Autonomiczny i somatyczny układ nerwowy. Regulacja hormonalna, pętle sprzężeń zwrotnych	4
Wykład 4	Limfa, płyn mózgowo rdzeniowy, krzepnięcie krwi.	4
Wykład 5	Fizjologia układu krążenia. Zaliczenie wykładów	4
Ćwiczenia		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Ćwiczenie 1	Elektrofizjologia Wprowadzenie , warunki zaliczania przedmiotu Czynność bioelektryczna komórki Transport błonowy czynny i bierny Pompa jonowa Potencjał spoczynkowy, czynnościowy oraz jego geneza Pobudliwość i jej miary Pobudzenie przewodnictwo, przekazywanie impulsów innym komórkom Rola synapsy i mediatorów chemicznych Elektryczne przewodnictwo synaptyczne Chemiczne przewodnictwo synaptyczne Biosynteza i magazynowanie, uwalnianie i inaktywacja neurotransmitterów w synapsach pobudzających i hamujących Degeneracja i regeneracja zjawiska troficzne. Wywołanie skurczu wtórnego Zadania i rodzaje tkanki mięśniowej Mikroskopowa budowa tkanki szkieletowej Molekularny mechanizm skurczu Energetyka skurczu mięśnia Rodzaje skurczów mięśni poprzecznie prążkowanych Zmęczenie i znużenie mięśnia Charakterystyka, podział mięśni gładkich. Porównanie mięśni gładkich i szkieletowych	3
Ćwiczenie2	Fizjologia układu nerwowego Fizjologia neuronu Budowa i rodzaje neuronów Glej i jego czynność Oś czuciowa i ruchowa Poziomy funkcjonalne układu nerwowego Podział budowa i właściwości włókien nerwowych Odruch jako podstawowa forma działania układu nerwowego Odruch rozciągania, odruch zginania, odwrócony odruch rozciągania (odruch scyzorykowy) Mechanizmy regulujące napięcie mięśniowe Charakterystyka niektórych odruchów u człowieka: rogówkowy, żreniczny, ze ścięgna Achillesa, kolanowy Odruchy bezwarunkowe, warunkowe, nawyki ruchowe Badanie czasu odruchowego metodą Turca Analiza łuku odruchowego Odruchowy tonus mięśni doświadczenie Brongesta. Podział odruchów pod względem różnych kryteriów	3

	<p>Czynność układu piramidowego Patofizjologia uszkodzeń dróg korowo - rdzeniowych Struktury układu pozapiramidowego i jego czynności Podział i właściwości układu wegetatywnego Czynności układu adrenergicznego i cholinergicznego Wzajemny antagonizm części układu wegetatywnego. Organizacja odruchów układu autonomicznego</p>	
Ćwiczenie 3	<p>Fizjologia narządów zmysłu Budowa, właściwości receptorów i ich podział Rekrutacja i hamowanie w receptorach Czucie bólu, rodzaje bólu Czucie temperatury Czucie trzewne Uszkodzenie dróg czuciowych Fizjologia zmysłu wzroku Układ optyczny oka Fotorecepcja siatkówki Fizjologia zmysłu słuchu i równowagi Odbieranie bodźców akustycznych przez narząd słuchu Mechanizm pobudzania zmysłu równowagi Czucie powierzchniowe, ból, dotyk, ciepło, zimno Lokalizacja receptorów smaku w jamie ustnej Lokalizacja receptorów dotyku w skórze Dermoleksja – widzenie skórne Stereognozja. Badanie czucia proprioreceptywnego</p> <p>Wydzielanie wewnętrzne Hormony i ich podział Sposoby działania hormonów Regulacja wydzielania hormonów na zasadzie sprzężenia zwrotnego, długie i krótkie pętle sprzężeń Wewnątrzwydzielnicze funkcje podwzgórza, jego neurohormony, czynniki uwalniające, bądź hamujące wydzielanie hormonów Przysadka mózgowa i jej hormony Tarczycza, tyroksyna T4, trójiodotyronina T3, kalcytonina Układ wyspowy trzustki: insulina i glukagon Mechanizm glukostatyczny Nadnercza: hormony kory nadnerczy i rdzenia nadnerczy Hormony płciowe</p>	3
Ćwiczenie 4	<p>Fizjologia krwi, limfy i płynu mózgowo-rdzeniowego Krew, skład krwi i jej główne funkcje Właściwości fizyko-chemiczne krwi Osocze i główne funkcje jego składników Funkcje elementów morfotycznych Krwinki czerwone (budowa i funkcje hemoglobiny, układ grupowy krwi) Krwinki białe (budowa, podział i funkcje, rola odpornościowa) Budowa i funkcje trombocytów Charakterystyka podstawowego badania morfologii krwi Krzepnięcie krwi Oznaczanie hematokrytu Oznaczanie czasu krzepnięcia. Oznaczanie grup krwi</p>	3
Ćwiczenie 5	<p>Układ krążenia Budowa serca Właściwości fizjologiczne mięśnia serca Automatyzm serca Rozwinięcie serca Tętno serca Rejestracja zmian bioelektrycznych towarzyszących pracy mięśnia serca – EKG Osłuchiwanie serca, tętno serca, uderzenie koniuszkowe. Regulacja pracy serca Funkcje układu krążenia Fizjologia naczyń krwionośnych Ciśnienie krwi i tętno, regulacja, pomiar Dynamika krążenia krwi i chłonki Zaliczenie ćwiczeń</p>	3

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1. Metody kształcenia:

- Wykład informacyjny
- Wykład problemowy
- Ćwiczenia w pracowni przedmiotowej

2. Narzędzia (środki) dydaktyczne:

- Sprzęt multimedialny
- Modele anatomiczne

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

1. Sposób zaliczenia: Zaliczenie z oceną

2. Formy zaliczenia:

- Aktywność na zajęciach
- Kolokwium
- Ćwiczenia

3. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne określone są indywidualnie, jednak powinny zachować adekwatność wobec zaplanowanych efektów uczenia się

5,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje najwyższe oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

4,5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 80% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

4,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 60% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

3,5 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

3,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje pozytywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

2,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonane zadania są nieprawidłowe, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego, brak samodzielności w wykonaniu czynności i zadań, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczestniczy nieregularnie na zajęcia, nie jest do nich przygotowany i uzyskuje negatywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
<i>Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)</i>	35

Udział w wykładach	20
Udział w innych formach zajęć - ćwiczeniach	15
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	15
Przygotowanie do wykładu	5
Przygotowanie do innych form zajęć	5
Przygotowanie do egzaminu	
Przygotowanie do zaliczenia innych zajęć - ćwiczeń	5
Łączna liczba godzin	50
Punkty ECTS za moduł	2

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Ross & Wilson anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby / Anne Waugh, Allison Grant ; ilustracje Graeme Chambers ; redakcja pierwszego wydania polskiego Bogdan Ciszek, Ryszard Maciejewski ; [tłumaczenie z języka angielskiego Bogdan Kamiński]. - Wydanie 1., dodruk. - Wrocław : Edra Urban & Partner, copyright 2018.
2. Dee Unglaub Silverthorn. Fizjologia człowieka, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018
Literatura podana przez prowadzącego

Literatura uzupełniająca:

1. Klawe J.J., Tafil-Klawe M., Wykłady z fizjologii człowieka, Wyd. PZWL Warszawa 2017
2. McLaughlin, Stamford J., White D., Krótkie wykłady. Fizjologia człowieka, Wyd. naukowe PWN Warszawa 2018
3. Ganong W., Fizjologia, PZWL Warszawa 2017